

KAREN

CLEVELAND

M U S L Í M
M U S L Í M

TO

V E D E Ť
V E D I E Ť

motto

Musím to vedieť

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.motto.sk
www.albatrosmedia.sk

Karen Cleveland
Musím to vedieť – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

K A R E N

C L E V E L A N D

M U S I C I M
M U S Í M
M U S I M

T O

V E D E T Ě
V E D I E Ě
V E D E T Ě

motto

Musím to vedieť je román. Mená, postavy, miesta a udalosti sú výtvorom autorkinej predstavivosti alebo sa používajú fiktívne.

Akákoľvek podobnosť so skutočnými udalosťami, miestami alebo osobami – žijúcimi či zosnulými – je čisto náhodná.

Venované B. J. W.

*Keď je človek zamilovaný, vždy začína tým,
že klame sám seba, a končí podvádzaním druhých.
To svet nazýva zalúbením.*

OSCAR WILDE

Stojím vo dverách izby a pozorujem dvojčatá pomedzi tyčky na postieľkach, ktoré mi pripomínajú mreže väzenia, ako pokojne a nevinne spia.

Nočná lampa zalieva izbu ľahkou oranžovou žiarou. Nevelký priestor je zaprataný nábytkom, je ho tu priveľa na takú malú miestnosť. Postieľky – jedna stará, jedna nová. Prebalovací pult a stohy plienok v plastových obaloch. Knižnica, ktorú sme kedysi dávno s Mattom sami poskladali. Police sa prehýbajú pod ťarchou kníh; tým dvom starším by som ich už mohla prednášať naspamäť a prisahala som si, že dvojičkám budem čítať ešte častejšie. Len si na to nájst čas.

Na schodoch začujem Mattove kroky a v ruke stisnem USB kľúč. Stláčam ho silno, akoby som oň mala prísť. Všetko bude zasa ako predtým. Posledné dva dni sa vymažú, akoby to bol len zlý sen. Ale kľúč je stále tu – tvrdý, pevný, skutočný.

Dlážka na chodbe zapraská na rovnakom mieste ako zakaždým. Neobrátim sa. Pristúpi ku mne tak blízko, že zacítim jeho mydlo a šampón, *jeho* vôňu, ktorá ma vždy zvláštne upokojovala, no teraz z môjho muža robí – z akéhosi nevysvetliteľného dôvodu – ešte väčšieho cudzinca. Cítim, že váha.

„Môžeme sa porozprávať?“ spýta sa.

Vysloví to ticho, no aj to stačí na to, aby sa Chase zahniezdil. Chlapček v spánku vzdychne a potom znehybnie, stále skrútený do kľbka, akoby sa chránil. Vždy som si myslela, ako veľmi sa

podobá na svojho otca: s tými vážnymi očami, ktoré všetko vnímajú. Teraz však rozmýšľam, či ho niekedy budem naozaj poznať, či nebude ukrývať veľké tajomstvá, čo zničia každého v jeho blízkosti.

„Čo sa tu dá povedať?“

Matt podíde o krok bližšie, položí mi ruku na rameno. Odstúpim, aby som sa vyslobodila spod jeho dotyku. Ruka mu zavisne vo vzduchu, potom mu klesne k boku.

„Čo urobíš?“ spýta sa.

Pozriem do druhej postielky, na Caleba, ktorý v dupačkách leží na chrbte; s plavými kučerami a rukami a nohami roztiahnutými ako morská hviezdica. Dlane otvorené, ružové pery tiež. Nemá ani potuchy, aký je zraniteľný a aký vie byť svet krutý.

Vždy som hovorila, že ho budem chrániť. Dám mu silu, ktorá mu chýba, postarám sa, aby dostal všetky príležitosti, budem jeho život udržiavať v normálnych koľajach. Ako to však urobím, keď tu nebudem?

Pre svoje deti by som urobila všetko. *Všetko*. Roztvorím prsty a pozriem na USB kľúč, ten nevýrazný obdĺžnik. Taký malý a s takou veľkou mocou. Má silu dať veci do poriadku aj ich zničiť.

Asi ako lož, keď o tom človek porozmýšľa.

„Vieš, že nemám *na výber*,“ poviem a prinútim sa naňho pozrieť, na svojho manžela, muža, ktorého tak dobre poznám – a zároveň vôbec nie.

PRED DVOMA DŇAMI

PRVÁ KAPITOLA

„Zlé správy, Viv.“

Matt vyriekne slová, ktoré by každého vydesili, jeho tón je však chlácholivý. Ľahký a ospravedľujúci. Ide o niečo nepríjemné, no určite sa to bude dať zvládnuť. Keby to bolo niečo naozaj zlé, hlas by mal vážnejší. Vyslovil by celé moje meno. *Mám zlé správy, Vivian.*

Telefón si pridržam pri uchu nadvihnutým plecóm, odtiahnem stoličku na druhú stranu pracovného stola v tvare písmena *L*, k počítaču, umiestnenému pod sivými skrinkami na stene. Zamierim kurzorom po obrazovke k ikone v tvare sovy a dvakrát na ňu kliknem. Ak je to to, čo si myslím – čo *viem*, že to je –, potom budem pri pracovnom stole už len chvíľu.

„Ella?“ spýtam sa. Pohľadom zabľúdím ku kresbe nakreslenej pastelkami a pripnutej na vysokej stene kóje, k farebnému výbuchu v mori sivej.

„Tridsaťsedem celých sedem.“

Zatvorím oči a zhlboka sa nadýchnem. Čakali sme to. Polovica triedy ochorela, skolilo ich to ako tabličky domina, bola to len otázka času. Štvorroční priveľmi nedodržiavajú hygienu. Ale dnes? Muselo sa to stať práve dnes?

„Ešte niečo?“

„Nie, len tá teplota.“ Odmlčal sa. „Mrzí ma to, Viv. Keď som ju ráno odvádzal, vyzerala v poriadku.“

Prehltne cez stiahnuté hrdlo a prikývnem, aj keď ma nevidí. Keby to bol hociktorý iný deň, vyzdvihol by ju. Môže pracovať

z domu, aspoň teoreticky. Ja nie a všetko voľno som si minula, keď sa narodili dvojčičky. Dnes však berie Caleba do mesta na vyšetrenia. Celé týždne som pociťovala vinu za to, že tam nebudem. A teraz tam nielen nebudem, ale ešte si aj vezmem voľno, ktoré už nemám.

„Do hodiny som tam,“ poviem. Podľa ich predpisov musíme prísť do hodiny odvedy, keď zavolajú. Musím rátať cestu k autu – stojí na okraji obrovského parkoviska v Langley –, no mám ešte pätnásť minút na dokončenie dennej práce. Pätnásť minút odpočítam zo svojej negatívnej bilancie.

Pozriem na časový údaj v rohu obrazovky – je desať hodín a sedem minút – a potom presuniem pohľad na papierový pohár zo Starbucksu pri svojom pravom lakti, z ktorého cez otvor vo viečku uniká para. Odmenila som sa, márne a zbytočne som míňala na oslavu dlhoočakávaného dňa, dožičila som si palivo na únavné hodiny, ktoré ma čakali. No vzácné minúty, ktoré som mohla stráviť štúrovaním sa v digitálnych dokumentoch, sú premrhané. Mala som ostať pri klasike – prskajúcom kávovare, z ktorého vyjde tekutina so zrníčkami mletej kávy na hladine.

„To som vravel v škole,“ povie Matt. *Škola* je v skutočnosti predškolské zariadenie, kde trávajú dni naše tri najmladšie ratolesti. *Škola* tomu hovoríme od Lukových troch mesiacov. Čítala som, že to uľahčuje prechod, znižuje pocit viny za to, že opustíte svoje dieťa na osem až desať hodín denne. Nie je to tak, ale človek sa ťažko zbavuje starých zvykov.

Nastane ďalšia odmlka a v pozadí počujem Calebovo džavotanie. Započúvam sa a viem, že Matt počúva tiež. Akoby sme to v tomto štádiu museli robiť. Sú to len samohlásky, žiadne spoluhlásky.

„Viem, že dnes si mala mať veľký deň...“ pokračuje nakoniec a potom stíchne. Som zvyknutá na jeho odmlky, na neurčité rozhovory na mojej verejnej linke. Vždy predpokladám, že niekto počúva. Rusi. Číňania. Preto zo školy volajú Mattovi, keď sa niečo

stane. Som radšej, keď pred ušami našich protivníkov utají niektoré osobné detaily o našich deťoch.

Môžete si myslieť, že som paranoidná, alebo ma len nazvite analytičkou kontrašpionáže CIA.

To je všetko, čo Matt v skutočnosti vie. Nie to, že sa márne pokúšam odhaliť sieť ruských spiacich agentov. Ani to, že som vytvorila metodológiu na identifikáciu ľudí zapojených do prísne utajeného programu. Vie len, že na tento deň som čakala celé mesiace a čoskoro by som sa mala dozvedieť, či dva roky tvrdej práce stáli za to. A či dostanem povýšenie, ktoré tak zúfalo potrebujeme.

„No, áno,“ prisvedčím a hýbem myšou sem a tam, sledujem, ako sa *Athena* načítava, kurzor má podobu presýpacích hodín. „Dnes je najdôležitejšie Calebovo vyšetrenie.“

Pohľadom sa vrátim na stenu kóje, k pestrým obrázkom nakresleným pastelkami. Ellin obrázok zachytáva našu rodinu, paličkové ruky a nohy trčia zo šiestich šťastných tváří. Lukov je trochu lepšie prepracovaný, je na ňom jediná postava, hrubé, zubaté čmáranice vyfarbujú vlasy, šaty a topánky a veľké tlačené písmená hlásajú *MAMA*. Je to z jeho superhrdinského obdobia. Som to ja: v plášti, ruky spustené pri tele a na tričku písmeno *S*. Supermama.

V hrudi pocítim známy tlak, neudržateľné nutkanie rozplakať sa. *Dýchaj zhlboka, Viv. Dýchaj zhlboka.*

„Maldivy?“ povie Matt a mne sa ústa zvlia v miernom úsmeve. Vždy to urobí, nájde spôsob, ako ma rozosmiať, keď to najviac potrebujem. Pozriem na našu fotografiu na rohu pracovného stola, moju obľúbenú zo svadobného dňa pred takmer desiatimi rokmi. Obaja sme takí šťastní, takí *mladí*. Hovorili sme si, že na naše desiate výročie pôjdeme do nejakej exotickej krajiny. Už to určite nie je v hre, ale je fajn snívať. Fajn a zároveň deprimujúce.

„Bora Bora,“ odvetím.

„To prežijem.“ Zaváha a v pauze znova začujem Caleba. Ďalšie samohlásky. *Aaa-aaa-aaa*. V duchu počítam, koľko mesiacov už

Chase vyslovuje aj spoluhlásky. Viem, že by som nemala – všetci lekári to hovoria –, no robím to.

„*Bora Bora?*“ začujem za sebou s predstieranou nevierou. Položím dlaň na slúchadlo a otočím sa. Je to Omar, môj náprotivok v FBI, tvári sa pobavene. „To sa bude ťažko obhajovať, dokonca aj Spravodajskej službe.“ Vystrúha široký úsmev, ktorý je ako vždy nákazlivý, a ja sa usmejem tiež.

„Čo tu robíš?“ spýtam sa a rukou stále prikrývam mikrofón telefónu. Caleb mi bľaboce do uší, pre zmenu je to *O. Ó-ó-ó*.

„Mal som schôdzku s Petrom.“ Pristúpi o krok bližšie a sadne si na kraj písacieho stola. Pod tričkom sa mu pri boku črtá puzdro na zbraň. „To načasovanie mohla, ale nemusela byť náhoda.“ Pozrie na obrazovku môjho počítača a úsmev sa mu pozvoľna vytratí. „Malo to byť dnes, nie? O desiatej dopoludnia...“

Zadívam sa na tmavú obrazovku, kurzor má stále podobu presýpacích hodín. „Áno, dnes.“ Bľabotanie v mojich ušiach stíchlo. Posuniem sa aj so stoličkou, takže sa od Omara trochu odvrátim, a odkryjem mikrofón. „Zlatko, musím ísť. Prišiel Omar.“

„Povedz mu, že ho pozdravujem,“ vyriekne Matt.

„Poviem.“

„Ľúbim ťa.“

„Aj ja teba.“ Zložím slúchadlo a obrátim sa k Omarovi, stále sa opiera o môj písací stôl, nohy v denime má natiahnuté a pri členkoch prekrížené. „Matt ťa pozdravuje,“ odovzdám odkaz.

„Á, takže to on je tá spojka na Bora Bora. Plánujete dovolenku?“ Opäť sa široko usmieva.

„Teoreticky,“ odpoviem a vlašne sa zasmejem. Vyznie to trápne a na líca mi vystúpi červeň.

Hľadá na mňa trochu dlhšie a potom sa, vďaka bohu, pozrie na svoje zápästie. „Dobre, teraz je desať desať.“ Nohy si prekríži na opačnú stranu. Potom sa nahne dopredu, na tvári má neklamné vzrušenie. „Čo pre mňa máš?“

Omar túto prácu robí dlhšie než ja. Prinajmenšom desať rokov. Hľadá súčasných spiacich agentov v USA a ja sa snažím odhaliť tých, ktorí riadia ich bunku. Ani jeden z nás neuspel. Stále sa čudujem, že jeho nadšenie neochabuje.

„Zatiaľ nič. Ešte som sa ani nepozrela.“ Kývnem hlavou na obrazovku, na ktorej sa stále načítava program, potom pozriem na čiernobielu fotografiu pripnutú na stene kóje vedľa kresieb mojich detí. Jurij Jakov. Mäsitá tvár s tvrdým výrazom. Ešte niekoľko kliknutí a dostanem sa do jeho počítača. Uvidím, čo vidí on, budem sa pohybovať v počítači ako on, prezriem si jeho dokumenty. A možno dokážem, že je ruský špión.

„Kto si a čo si urobila s mojou priateľkou Vivian?“ spýta sa Omar s úsmevom.

Má pravdu. Keby v Starbuckse nebol taký rad, bola by som sa do programu prihlásila presne o desiatej. Mala by som prinajmenšom pár minút na to, aby som sa tam poobzerala. Pokrčím plecami a ukážem rukou na obrazovku. „Snažím sa.“ Potom kývnem na telefón. „Ale aj tak to bude musieť počkať. Ella je chorá, musím ísť po ňu.“

Omar prudko vydýchne. „Decká. Vždy si to zle načasujú.“

Zaujme ma pohyb na obrazovke a pritiahnem si stoličku bližšie. *Athena* sa konečne načítala. Všade sú červené banery, množstvo slov, každé z nich označuje inú kontrolu, iné utajenie. Čím viac textu, tým väčší obsah podlieha utajeniu. A tohto je teda poriadne veľa. Kliknem na jedno okno, potom na druhé. Každé kliknutie značí súhlas. Áno, viem, že sa dostávam k citlivým utajeným informáciám pre konkrétneho adresáta. Áno, viem, že ich nesmiem prezradiť, lebo si dlho posedím v base. Áno, áno, áno, len ma už pustite k tej informácii.

„Je to ono,“ povie Omar. Nezabúdam, že je tu, a pozriem naňho kútikom oka. Úmyselne sa díva inam, usilovne sa vyhýba obrazovke, poskytuje mi súkromie. „Cítim to.“

„Dúfam,“ zamrmlam. A naozaj tomu verím. Som však nervózna. Táto metodológia je riskantná. Veľmi riskantná. Vytvorila som profil podozrivých šéfov bunky: vzdelávacie inštitúcie, štúdium a dosiahnuté hodnosti, banky, cestovanie v Rusku a v zahraničí. Prišla som s algoritmom a identifikovala päť jednotlivcov, ktorí najlepšie zodpovedajú tomuto modelu. To sú pravdepodobní kandidáti.

Prví štyria boli falošná stopa a teraz je program na odstrel. Všetko stojí na Jurijovi – čísle päť. Do jeho počítača sa bolo najťažšie dostať, takže som si pri ňom najviac verila.

„A ak to nie je ono,“ vraví Omar, „urobila si niečo, čo sa ešte nikomu nepodarilo. Dostala si sa blízko.“

Zamerať sa na šéfov bunky je nový postup. Federálny úrad sa už celé roky snaží identifikovať spiacich agentov, tak dobre sa asimilovali, že je to takmer nemožné. Bunka je navrhnutá tak, že spiaci agenti majú kontakt iba so svojím šéfom, aj ten je obmedzený na minimum. A Spravodajská služba sa zameriava na šéfov agentúrnej siete, chlapíkov, ktorí majú na starosti šéfov buniek a sú v Moskve, kde majú priame väzby na ruskú tajnú službu SVR.

„Blízko sa neráta,“ hlesnem. „Ty to vieš lepšie než ktokoľvek iný.“

V čase, keď som začala pracovať na tejto agende, bol Omar veľmi ambicióznym mladým agentom. Navrhol novú iniciatívu: osloviť hlboko zakorenených spiacich agentov, aby „vystúpili z tieňa“ a vydali sa nám do rúk výmenou za amnestiu. Ako to zdôvodnil? Musí tu byť aspoň niekoľko spáčov, ktorí by radi zamenili svoje krytie za realitu, a my sa od nich môžeme dozvedieť dosť na to, aby sme prenikli do ich agentúrnej siete.

Plán sme potichu spustili a do týždňa za nami prišiel jeden človek, volal sa Dmitrij. Povedal, že je šéf bunky na strednej úrovni, a poskytol nám informácie o programe. Potvrďovali to, čo sme už vedeli – šéfovia ako on mali na starosti piatich agentov; on sa zodpovedal šéfovi siete, ktorý mal na starosti piatich šéfov bunky.

Kompletne sebestačná bunka – to nás naozaj zaujalo. Potom prišli na rad šokujúce tvrdenia, informácie, ktoré sa nezhodovali s ničím, čo bolo pravdivé, a odrazu sa vyparil. Odvtedy sme ho volali *Dmitrij Podstrčil*.

To bol koniec toho programu. Predstava, že by sme verejne priznali, že v USA sú spiaci agenti a my ich nie sme schopní nájsť, bola pre šéfov Federálneho úradu neprijateľná. Pre toto a pre možnú ruskú manipuláciu – podstrčených dvojitéch agentov s falošnými stopami – bol Omarov plán ostro skritizovaný a potom odmietnutý. *Zaplavia nás ďalší Dmitrijovia*, povedali. A potom Omarova kedysi sľubná kariéra uviazla na mŕtvom bode. Zabudlo sa naňho a on sa každý deň lopotil s nevďačnou, frustrujúcou, beznádejnou úlohou.

Obrazovka sa zmení a objaví sa na nej ikonka s Jurijovým menom. Zakaždým pocítim vzrušenie, keď uvidím mená svojich cieľov, lebo viem, že sa nám otvorilo okno do ich digitálneho života, k informáciám, ktoré považujú za súkromné. V tej chvíli sa Omar postaví. Vie, že sa zameriavame na Jurija. Patrí k hŕstke agentov Federálneho úradu oboznámených s programom a je jeho najväčším fanúšikom, človekom, ktorý verí v algoritmus a vo mňa viac než ktokoľvek iný. No aj tak doň nemá priamy prístup.

„Zavolaj mi zajtra, dobre?“ rozlúči sa.

„Jasné,“ odpoviem. Otočí sa, a len čo mu vidím chrbát, sústreďím sa na obrazovku. Dvakrát kliknem na ikonu a objaví sa červeno orámované okno, zobrazujúce obsah Jurijovho laptopu, jeho zrkadlová podoba, ktorú môžem prečesať. Mám len pár minút, potom musím odísť. Na krátke nahliadnutie je to však dosť.

Pozadie je tmavomodré, posiate bublinami rozličnej veľkosti a rôznymi odtieňmi modrej. Na jednej strane sú v štyroch úhľadných radoch zoradené ikony, polovicu z nich tvoria súbory. Názvy súborov sú v azbuke, rozoznám písmená, no neviem ich prečítať – aspoň nie dosť dobre. Pred rokmi som chodila na ruštinu pre

začiatočníkov, ale potom prišiel Luke a už som sa k tomu nevrátila. Ovládam nejaké základné frázy a spoznám niektoré slová, to je všetko. S ostatným sa spolieham na jazykovedcov alebo prekladateľský softvér.

Otvorím niekoľko súborov, potom textové dokumenty v nich. Strana za stranou, všetko je husto popísané azbukou. Pocítim prílev sklamaní, hoci viem, že je to hlúpe. Rus sediaci pri počítači v Moskve predsa nebude písať po anglicky, robiť si zápisy v angličtine, *Zoznam prísne utajených operatívov v USA*. Vedela som, že to, čo hľadám, je zašifrované. Dúfala som však, že uvidím nejaký záchytný bod, nejaký chránený dokument, niečo *očividne* zašifrované.

Infiltrácie na vysokej úrovni nám počas rokov prezradili, že identitu spáčov poznajú len ich šéfovia a mená sa uchovávajú elektronicky, lokálne. Nie v Moskve, lebo SVR – mocná Služba zahraničnej rozvedky, čiže ruská zahraničná špionážna služba – sa obáva krtkov vo vlastnej organizácii. Bojí sa ich tak veľmi, že radšej riskuje, že príde o spáčov, než by ich mená držala v Rusku. A my vieme, že ak by sa šéfovi bunky čokoľvek stalo, šéf agentúrnej siete vstúpi do elektronických dokumentov a vyžiada si z Moskvy šifrovací kľúč, čo je jedna časť mnohvrstevného dešifrovacieho protokolu. My máme kód z Moskvy. Akurát sme nikdy nemali nič na dešifrovanie.

Program je nepriestrelný. Nevieme sa doň dostať. Dokonca nevieme, na čo slúži – ak vôbec na niečo slúži. Môže to byť len pasívna zbierka, ale mohlo by ísť aj o niečo zlovestnejšie. Keďže vieme, že vedúci programu podáva hlásenia priamo Putinovi, myslím si, že je to skôr to druhé – a to mi nedá v noci spať. Ďalej prezerám obrazovku, očami prebehnem každý dokument, hoci presne neviem, čo vlastne hľadám. A potom zbadám slovo azbukou, ktoré spoznám. ДРУЗЯ. *Priatelja*. Posledná ikonka v poslednom rade. Dvakrát na ňu kliknem a súbor sa otvorí, je v ňom zoznam piatich

fotografií vo formáte JPEG, nič viac. Srdce sa mi rozbúcha silnejšie. Päť. Každý šéf bunky má na starosti päť spáčov – zistili sme to z mnohých zdrojov. A ten názov. *Priatelía*.

Rozkliknem prvú fotografiu. Je to portrét nevýrazného muža v strednom veku s okrúhlymi okuliarmi. Prebehne mnou vlna vzrušenia. Spáči sú dobre asimilovaní. Skutočne neviditeľní členovia spoločnosti. Tento určite môže byť jedným z nich.

Logika mi velí, aby som sa príliš nevzrušovala; všetky naše informácie uvádzajú, že dokumenty týkajúce sa spáčov sú zašifrované. Intuícia mi však napovedá, že toto je niečo veľké.

Otvorím druhú fotografiu. Žena s ryšavými vlasmi, jasnými modrými očami a širokým úsmevom. Ďalší portrét, ďalší potenciálny spáč. Dívam sa na ňu. Zrazu mi niečo napadne, ale snažím sa tú myšlienku zahnať. No nedá sa. Sú to len fotografie. Nie je tu nič o ich totožnosti, nič, na základe čoho by ich šéf siete mohol kontaktovať.

No aj tak. *Priatelía*. Fotografie. Možnože Jurij nie je ten nepolapiteľný šéf bunky, ktorého som túžila odhaliť, ten, na ktorého nájdenie spravodajská služba vynaložila prostriedky. Mohol by to byť verbovač? A títo piati ľudia musia byť dôležití. Možno sú to cieľe.

Kliknem dvakrát aj na tretiu fotografiu a na obrazovke sa zjaví tvár. Portrét zblízka. Dobre známy a očakávaný – a predsa nie, lebo je tam, kde nemá byť. Zažmurkám naň raz, dvakrát, moja myseľ sa snaží spojiť to, čo vidím, s tým, čo *vidím* a čo to znamená. A potom... Prisahám, že sa zastavil čas. Ľadové prsty mi zovreli srdce, stisli ho a uši mi naplnilo šumenie krvi.

Hľadím do tváre svojho manžela.

DRUHÁ KAPITOLA

Cez búšenie v ušiach počujem približujúce sa kroky. Z hmly v mojej mysli sa v okamihu vykryštalizuje jediný príkaz. *Skry to!* Prejdem kurzorom na *X* v pravom hornom rohu a kliknem. Mattova tvár zmizne.

Otočím sa za zvukom, ku vchodu do mojej kóje. Prichádza Peter. Videl to? Pozriem späť na obrazovku. Žiaden obrázok, len otvorený súbor a päť riadkov textu. Zatvorila som to včas?

Dobiedzavý hlas v mojej mysli sa ma pýta, prečo na tom záleží. Prečo som pocítila potrebu skryť to.

Je to Matt, môj manžel. Nemala by som bežať za bezpečnostnou službou a pýtať sa, prečo Rusi majú jeho fotografiu? V žalúdku sa mi dvíha nevoľnosť.

„Ideš na schôdzu?“ pýta sa Peter. Jedno obočie mu vytŕča nad hrubým rámom okuliarov. Stojí predo mnou v mokasínach, vyžehlených bavlnených nohaviciach a v košeli na gombíky, ktorú má pozapínanú až ku krku. Peter je vedúci analytik tejto agendy, už od sovietskych čias, a posledných osem rokov môj učiteľ. Nikto o ruskej kontrašpionáži nevie viac. Tohto tichého a uzavretého chlapíka si každý musí vážiť.

Momentálne na tvári nemá nijaký čudný výraz. Zračí sa v nej len otázka. Idem na rannú schôdzu? Nemyslím, že to videl.

„Nemôžem,“ odvetím a hlas mám neprirodzene vysoký. Snažím sa ho znížiť a nedopustiť, aby sa mi triasol. „Ella je chorá. Musím ísť po ňu.“

Prikývne, je to skôr len mierny úklon. Výraz tváre sa mu nemení, ostáva neporušený. „Dúfam, že sa jej polepší,“ povie, otočí sa a odchádza ku konferenčnej miestnosti, kocke so sklenenými stenami, ktorá by sa skôr hodila do nejakého technologického startupu než do centrály CIA. Dívam sa za ním dosť dlho – ale neotočí sa.

Obrátim sa späť k počítaču, k prázdnej obrazovke. Nohy mi oslabli, dych sa zrýchlil. Mattova tvár v Jurijovom počítači. A môj prvý popud: *Skry to! Prečo?*

Počujem kolegov z nášho tímu, ako sa pomaly vlečú do zasa-dačky. Moja kója stojí pri nej najbližšie, takže okolo nej prechádza každý, kto tam ide. Väčšinou je tu pokoj, lebo sa nachádza na konci miestnosti. Zamieria sem len tí, čo idú do zasa-dačky alebo do miestnosti s obmedzeným vstupom, ktorá je za ňou – tam sa môžu analytici zamknúť a prezerat' si tie najcitlivejšie materiály, v ktorých sú cenné a ťažko dostupné informácie. Keby Rusi vedeli, že ich máme, určite by vystopovali a zlikvidovali ich zdroj.

Roztrasene sa nadýchnem, potom ešte raz. Keď sa kroky približia, otočím sa. Prvá je Marta. Potom bok po boku v tichom rozhovore Trey s Helen. Rafael a za ním Brent, náš vedúci, ten len rediguje dokumenty. Skutočným šéfom je Peter a každý to vie.

My siedmi sme tím zaoberajúci sa spáčmi. Sme podivná skupinka, s ostatnými tímami v ruskom oddelení centra kontrašpionáže máme len málo spoločného. Oni majú toľko informácií, že ani nevedia, čo s nimi – my nemáme vôbec nič.

„Ideš?“ pýta sa Marta, zastaví sa pri mojej kóji a oprie sa rukou o vysokú stenu. Keď prehovorí, zovanie ku mne vôňa mäty a ústnej vody. Pod očami má vačky a na nich hrubú vrstvu krycieho krému. Zdá sa, že včera si dala priveľa. Marta bola predtým operačnou dôstojníčkou, teraz miluje whisky rovnako ako spomienky na dni slávy vo svojej branži. Raz ma učila otvárať zámok

kreditkou a sponkou, ktorou som Elle vypínala vlasy na hodine baletu a našla som ju na dne pracovnej tašky.

Pokrútim hlavou. „Mám choré dieťa.“

„Hnusné baktérie.“

Spustí ruku a pokračuje ďalej. Usmejem sa na ďalších, čo prechádzajú okolo. *Všetko je ako inokedy*. Keď sa všetci zhromaždia v sklenej kocke a Brent zatvorí dvere, otočím sa späť k obrazovke. Dokumenty, spletenina azbuky. Trasiem sa. Pozriem na časový údaj v rohu obrazovky. Mala som odísť už pred tromi minútami.

V skrútenom žalúdku mám veľkú tvrdú hrču. Teraz predsa nemôžem odísť – alebo áno? Nemám však na výber. Ak prídem po Ellu neskoro, bude to druhý raz. A po treťom raze ju vylúčia. V každej triede majú zoznam čakajúcich náhradníkov a nebudú dlho rozmýšľať. Okrem toho, čo by som robila, keby som tu ostala?

Existuje jeden bezpečný spôsob, ako zistiť, prečo je Mattova fotografia v tom dokumente, a nie je to prehľadávanie ďalších dokumentov. Je mi nevoľno. Prehltneť, kurzorom zatvorím *Athenu* a vypnem počítač. Potom schmatnem tašku a kabát a vykročím k dverám.

Je ich cieľ.

Kým prídem k autu – ruky mám ako cencúle a dych zo mňa vychádza v bielych chuchvalcoch –, som si tým už istá.

Nebol by prvý. Posledný rok boli Rusi agresívnejší než doteraz. Začalo sa to Martou. V posilňovni sa s ňou skamarátila žena s východoeurópskym prízvukom a dala si s ňou pár drinkov v bare *O'Neill's*. Po niekoľkých pohárikoch sa žena Marty priamo spýtala, či by mala záujem pokračovať v ich „priateľstve“ rozhovorom o práci. Marta odmietla a ženu už viac nevidela.

Ďalší bol Trey. Vtedy ešte tajil svoju orientáciu a vždy so svojím „spolubývajúcim“ Sebastianom musel riešiť nejaké súrne

vybavovačky. Jedného dňa som ho videla bledého a roztraseného ísť hore na bezpečnostné oddelenie. Neskôr som sa od druhých do počula, že mu poštou prišiel vydieračský balíček – fotografie ich dvoch v kompromitujúcich situáciách a hrozba, že ich pošlú jeho rodičom, ak nebude súhlasiť so schôdzkou.

Takže myslieť si, že Rusi vedia, kto som, nie je nijaká fantázia. A ak to vedia, zistiť Mattovu totožnosť bude malina. A odhadnúť, kde sme najzraniteľnejší, tiež.

Skrútnem kľúčom v zapalovaní a corolla ako zvyčajne vydá priškrtený zvuk. „No tak,“ mrmlam, znova skrútnem kľúčom a motor sa preberie k životu. O pár sekúnd ma ovalí ladový vzduch z ventilácie. Otočím stupnicu na maximum, šúcham si ruky a potom zaradím spiatočku. Mala by som auto nechať zahriať, ale nemám čas.

Corolla je Mattovo auto, mal ho už dlho, ešte skôr ako sme sa zoznámili. Povedať, že melie z posledného, je slabý výraz. Moje auto sme predali, keď som čakala dvojičky, a vymenili sme ho za ojazdený minivan. Matt jazdí na ňom, na rodinnom aute, lebo častejšie odváža a vyzdvihuje deti.

Šoférujem mechanicky, ako omámená. Čím som ďalej, tým väčšími sa mi sťahuje uzol v žalúdku. Neznepokojuje ma fakt, že sa zamerali na Matta – ale to slovo. *Priatelìa*. Nenaznačuje to nejaký stupeň spoluviny?

Matt je softvérový inžinier. Nemá potuchy, akí sú Rusi rafinovaní. Akí vedia byť bezohľadní. Ako využijú aj minimálnu možnosť, najmenší náznak, že by bol ochotný s nimi spolupracovať, ako ho zneužijú a všetko prekrútia, aby ho donútili urobiť viac.

Do školy prídem s dvojminútovým predstihom. Keď vojdem dnu, vo dverách ma ovalí vlna horúceho vzduchu. Riaditeľka, žena s ostrými črtami a jednosťou zamračenou tvárou, sarkasticky pozrie na hodiny a uprie na mňa tvrdý pohľad. Nevie, či značí: *Čo vám to tak dlho trvalo?* alebo: *Ak ste prišli tak skoro, určite bola*

chorá, už keď ste ju priviedli. Vrhnem na ňu vlašný, ospravedlňujúci pohľad, keď ju míňam, hoci v duchu kričím: Čokolívek Ella má, chytila to tu, preboba!

Kráčam po chodbe, ktorej steny lemujú detské výtvarné práce – ľadové medvede vytvorené odtlačkami rúk, trblietavé snehové vložky a rukavice namaľované vodovými farbami –, ale myseľ mi blúdi inde. *Priatelía*. Urobil Matt niečo, čo ich presvedčilo, že je ochotný s nimi spolupracovať? Stačilo by im aj najmenšie znamenie. Niečo, hocičo, čo by mohli využiť.

Prídem do Ellinej triedy, sú tam maličké stoličky, poličky a regály s hračkami vo všetkých základných farbách. Ella je na druhom konci miestnosti, sama na jasnočervenom detskom gauči, na kolienách má otvorenú knihu. Zrejme ju izolovali od ostatných detí. Má na sebe purpurové legíny, ktoré nepoznám. Hmlisto si spomínam, ako Matt hovoril, že šli spolu nakupovať. Pravdaže, veď vyrástla zo všetkého oblečenia.

Idem k nej s natiiahnutými rukami, na tvári úsmev. Zdvihne pohľad a ostražito na mňa hľadí. „Kde je ocko?“

Vnútri sa celá scvrknem, ale úsmev mi z tváre neschádza. „Ocko ide s Calebom k lekárovi. Dnes ťa beriem ja.“

Zatvorí knihu a položí ju naspäť na policu. „Dobre.“

„Objímeš ma?“ Ruky stále držím vystreté, hoci mi už klesajú. Chvíľu na ne hľadí, a potom vojde do mojej náruče. Pevne ju zovriem, tvár si zaborím do jej jemných vláskov. „Mrzí ma, že sa necítiš dobre, zlatko.“

„Je mi dobre, mama.“

Mama? Dych sa mi zastaví. Ešte dnes ráno som bola *mamina*. Nie som na to pripravená. Najmä dnes nie.

Hľadím na ňu a tvár mi znova zaleje úsmev. „Podíme po tvojho brata.“

Ella sedí na lavičke pred triedou najmenších detí a ja zatiaľ idem dnu po Chasa. Miestnosť ma deprimuje rovnako ako pred

siedmimi rokmi, keď som sem prvý raz priviedla Luka. Pulty na prebaľovanie, rady detských postieľok a vysokých stoličiek.

Keď vojdem do triedy, Chase je na zemi. Jedna z učiteliek, tá mladá, ho schmatne zo zeme, skôr než k nemu prídem, mazná sa s ním, bozkáva ho na líca. „Taký milý chlapček,“ vraví a usmieva sa na mňa. Dívam sa na nich a pocítim bodnutie žiarlivosti. Táto žena videla jeho prvé kroky, do jej náručia sa prvý raz dobatolil – a ja som zatiaľ bola v kancelárii. Vyzerá s ním tak prirodzene, tak pohodovo. Samozrejme, veď je s ním celý deň.

„Áno, to je,“ prikývnem a tie slová zaznejú rozpačito.

Zababuším obe deti do teplých bünd a na hlavu im dám čiapky – na to, že je marec, je dnes poriadne zima –, potom ich usadím do autosedačiek, tvrdých a úzkych, aby sa na zadné sedadlo corolly vmestili tri. Tie dobré a bezpečné sú v minivane.

„Ako si sa mala, zlatko?“ spýtam sa a pozriem na Ellu v spätnom zrkadle, zatiaľ čo cítam z parkovacieho miesta.

Chvíľu mlčí. „Som jediné dievča, čo nechodí na jogu.“

„To ma mrzí,“ poviem a len čo to vyslovím, uvedomím si, že to nie sú tie správne slová, že som mala povedať niečo iné. Rozhostí sa ťaživé ticho. Siahnem na gombík sterea a nájdem stanicu s hudbou pre deti.

Znova pozriem do spätného zrkadla. Ella mlčky hľadá von oknom. Mala by som jej dať ďalšiu otázku, spýtať sa, aký mala deň, ale nepoviem nič. Nemôžem sa v myslí zbaviť tej fotografie. Mattova tvár. Je urobená nedávno, pomyslím si. V poslednom roku. Ako dlho ho už sledujú – sledujú *nás*?

Cesta zo školy domov je krátka, vinie sa štvrtami, ktoré sú stelesnením protikladov: medzi novopostavenými nevkusnými vilami sú roztrúsené staršie domy – ako je náš, ktorý je pre šiestich primalý a taký starý, že v ňom mohli vyrastať aj moji rodičia. Okrajové štvrte Washingtonu sú notoricky predražené, najmä Bethesda. Ale školy patria medzi najlepšie v krajine.

Zastaneme pred našim domom, úhľadným štvorcem s dvoma garážami. Na priečelí je malá veranda, ktorú pristavali predchádzajúci majitelia a ktorá sa k domu vlastne nehodí. Ani zďaleka ju nevyužívame tak, ako som si pôvodne myslela. Dom sme kúpili, keď som bola tehotná s Lukom, a zdalo sa nám, že miestne školy stoja za tú obrovskú cenu.

Pozriem na americkú zástavu, ktorá visí pri vchode. Dal ju tam Matt. Vymenil ju za starú, keď vybledla. Nedal by sa nahovoriť, aby pracoval proti našej krajine. Viem, že nie. Možno, že *niečo* urobil... Čosi, čo Rusov priviedlo na myšlienku, že by mohol spolupracovať.

Jedno však viem s úplnou istotou. Zamerali sa naňho kvôli mne. Súvisí to s mojou prácou. A preto som skryla tú fotografiu, či nie? Ak má problémy, je to moja vina. A musím urobiť všetko, čo je v mojich silách, aby som ho z toho dostala.

Ella sa usadila na gauči a ja jej dovoľm pozerat' kreslené filmy jeden za druhým. Väčšinou si môže pozrieť len jednu časť ako odmenu po večeri, ale je chorá a ja sa neviem sústrediť na nič iné, len na tú fotografiu. Kým Chase spí a ona je zaujatá televízorom, upratujem kuchyňu. Utriem modré puľty, ktoré by sme najradšej vymenili, keby sme mali peniaze. Zoškriabem fľaky zo sporáka, z troch horákov, ktoré ešte fungujú. Upracem skrinku s plastovými nádobkami, pohľadám k nim vrchnáky a naskladám jednu do druhej, ak sa dá.

Poobede zasa naobliekam deti a ideme na autobusovú zastávku po Luka. Privíta ma rovnako ako Ella: *Kde je oco?*

Oco je s Calebom u lekára.

Pripravím mu olovrant a pomáham s úlohami. Pracovný zošit z matematiky, sčítavanie dvojciferných čísel. Nevedela som, že už pracujú s dvojcifernými číslami. Zvyčajne mu pomáha Matt.

Ella začuje Mattov kľúč v zámke skôr ako ja, vystrelí z gauča a trieli k vchodovým dverám. „Ocko!“ skríkne, keď Matt otvorí

dvere, na jednej ruke má Caleba a v druhej nesie nákup. Napriek tomu sa mu podarí čupnúť si, objasť Ellu a spýtať sa jej, ako sa má, zatiaľ čo z Caleba sťahuje bundu. Úsmev na jeho tvári vyzerá úprimný, *je* úprimný.

Vstane a prejde ku mne, zľahka ma pobozká na ústa. „Ahoj, miláčik,“ povie.

Má na sebe džínsy a sveter, ktorý som mu dala minulé Vianoce – hnedý na zips –, a cezeň prehodenú bundu. Odloží tašku s potravinami na pult a posunie si Caleba, ktorého má usadeného na boku. Ella sa mu tisne k nohe; položí jej voľnú ruku na hlavu a postrapatí vlásky.

„Ako to šlo?“ Natiahnem ruky ku Calebovi a takmer ma prekvapí, keď sa ochotne presunie do môjho náručia. Stisnem ho, pobozkám na hlávku a vdýchnem príjemnú vôňu detského šampónu.

„Vlastne výborne,“ povie Matt, vyzlečie si bundu a položí ju na pult. Ide za Lukom a rozčuchrá mu vlasy: „Ahoj, kamoš!“

Luke naňho pozrie, celý žiari. Uvidím štrbinu po prvom zube, čo mu vypadol a ktorý hneď dal pod vankúš, skôr než som prišla domov z práce. „Ahoj, oco, budeme si hádzať?“

„O chvíľku. Najprv sa musím porozprávať s mamou. Už si začal pracovať na projekte z prírodovedy?“

Má projekt z prírodovedy?

„Áno,“ odvetí a potom mu zrak zabľúdi ku mne, akoby zabudol, že som tu.

„Len povedz pravdu,“ vyslovím ostrejšie, než som chcela. Pohľadom nájdem Mattove oči a vidím, že trochu nadvihol obočie. Nič však nepovie.

„*Myslel* som na projekt z prírodovedy,“ zamrmle Luke.

Matt sa vráti a nahne sa nad pultom. „Doktorka Misratiová sa naozaj teší z takého pokroku. Echo aj EKG vyzerajú dobre. Máme prísť na kontrolu o tri mesiace.“

Znova Caleba zovriem. Konečne nejaké dobré správy. Matt začne vykladať nákup z tašky. Škatuľu mlieka, balenie kuracích prs a mrazenú zeleninu. Koláče z pekárne – vždy mu hovorím, aby ich nekupoval, lebo doma si ich upečieme za zlomok ceny. Pospevuje si melódiu, ktorú nepoznám. Je šťastný. Pospevuje si, keď je šťastný.

Zohne sa, zo spodnej zásuvky vyberie hrniec a panvicu a položí ich na sporák. Pozorujem ho a pritom pobozkám Caleba. Aký je vo všetkom dobrý! Ako to, že zvláda robiť toľko vecí naraz a nič nepokazí?

Obrátim sa k Elle, ktorá je už opäť na gauči. „Všetko v poriadku, zlatko?“

„Áno, mama!“

Matt zastane, zmeravie uprostred pohybu. „Mama?“ povie potichu. Otočím sa a vidím mu v tvári znepokojenie.

Myknem plecami, ale určite mi videl v očiach, že ma to zabolelo. „Dnes asi prišiel ten deň.“

Položí škatuľu ryže a objíme ma. V tej chvíli hrozí, že ten múr emócií, ktorý vo mne narastal, sa zrúti. Cítim, ako mu bije srdce, vnímam jeho teplo. *Čo sa stalo? chcem sa spýtať. Prečo si mi nič nepovedal?*

Prehltnem, nadýchnem sa a odtiahnem sa od neho. „Pomôžem ti s večerou?“

„Už to mám.“ Otočí sa, nastaví teplotu na sporáku, potom sa natiahne a vezme z kovového stojana na pulte fľašu vína. Vytiahne korkovú zátku a zo skrinky vyberie pohár na víno. Opatrne ho do polovice naplní a podá mi ho. „Potrebuješ to.“

Keby si vedel, ako veľmi to potrebujem! Kratučko sa usmejem a odpijem si.

Pošlem deti umyť si ruky, dvoch najmenších pripášem vo vysokých stoličkách, každého na jednom konci stola. Matt do misiek ponaberá restovanú zeleninu s kuracinou a položí ich pred nás na

stôl. S Lukom sa o čomsi rozprávajú a ja sa tvárim, akoby som sledovala ich rozhovor, ale myslou som inde. Dnes vyzerá taký šťastný. V poslednom čase je šťastnejší než predtým...

V duchu vidím fotografiu. Názov súboru – *Priatelìa*. S ničím takým by predsa nesúhlasil. My však hovoríme o Rusoch. Stačí, aby im poskytol najmenšiu príležitosť, najmenší náznak, že by o tom *mohol* uvažovať, a oni sa naňho vrhnú.

Strasie ma od adrenalínu, ktorý mi prúdi telom, z pocitu, ktorý sa podobá zrade. Tá myšlienka by mi vôbec nemala napadnúť. Ale napadla mi. A, pravdaže, potrebujeme peniaze. Čo ak si myslím, že nám robí službu, keď zabezpečí ďalší zdroj príjmu? Snažím sa rozpomenúť na deň, keď sme sa naposledy hádali pre peniaze. Na druhý deň prišiel domov s tiketom z lotérie, zastrčil ho pod roh stieracej tabuľky, napísal na ňu *Mrzí ma to!* a vedľa toho nakreslil smajlíka.

Čo ak ho naverbovali a on to vzal ako výhru v lote? Čo ak vôbec nevie, že ho naverbovali? Čo ak ho oklamali a on si myslí, že má legitímnu vedľajšiu prácu, ktorá nám pomôže vyžiť do výplaty?

Bože, všetko je to nakoniec o peniazoch! Tak to nenávidím!

Keby som to bola vedela, povedala by som mu, aby bol trpezlivý. Zlepší sa to. Teraz sme v mínuse. No Ella je už takmer škôlkar-ka a dvojičky o chvíľu odídu z oddelenia najmenších detí. Niečo tým ušetríme. Na budúci rok na tom budeme lepšie. Oveľa lepšie. Toto je skrátka ťažký rok. Vedeli sme, že bude ťažký.

Teraz sa rozpráva s Ellou a jej milý hlások preniká cez hmlu v mojej myslí. „Som jediné dievča, čo nechodí na jogu,“ vraví to isté, čo povedala mne v aute.

Matt si vloží do úst jedlo, starostlivo ho prežúva a celý čas sa na ňu díva. Zadržím dych, čakám na jeho reakciu. Konečne prehltnie. „A aký je to pocit?“

Ella mierne nakloní hlavu. „Asi dobrý. Sedela som vpredu, keď sa čítali rozprávky.“